

VERSLAG OOGSTBIJEENKOMST TOEKOMST NOORDERSLUIS

Rijkswaterstaat wilde kansen in kaart brengen voor een nieuwe bestemming van de Noordersluis, die geen functie meer heeft als de nieuwe zeesluis gereed is.

Rijkswaterstaat houdt in ieder geval de waterkering en oeververbinding in stand.

Welke andere mogelijkheden zijn er voor een sluis als die geen sluis meer is? Op 10 september vond in het Rabobank IJmond Stadion de oogstbijeenkomst plaats van het co-creatietraject Toekomst Noordersluis, georganiseerd door de De Bouwcampus. Vijf teams presenteerden hun uitgewerkte ideeën, van warmteopslag, energieopwekking, het afvangen van plastic en een recreatiefunctie tot het open houden van de sluis en het testen van innovaties op ware grootte.

Ga naar www.toekomstnoordersluis.nl voor de uitleg van de vijf ideeën.

CONTEXT VAN DEZE BIJEENKOMST

Peter de Raaf, co-creator van De Bouwcampus, opent de bijeenkomst met een toelichting op het co-creatietraject dat doorlopen is: verkennen, verrijken, verdiepen en vandaag oogsten. Hij introduceert Bob Demoet, Hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat West-Nederland Noord. Bob neemt ons mee terug naar het begin: 'Ik kwam negen maanden geleden met een oproep: Kom met ideeën voor de toekomst van de Noordersluis, want straks is de Noordersluis geen sluis meer. Welke mogelijkheden zijn er voor een nieuwe bestemming van de sluis?' Bob geeft een idee van de tijdsgeest in 1929 toen de Noordersluis gebouwd werd. Hij verwijst naar Minister van Hout die toen minister was omdat het stadion waar we zijn aan de Minister van Houtlaan ligt.

INSPIRATIE DOOR MARC HANOU

Marc Hanou, sectordirecteur van het Planbureau voor de Leefomgeving, woont in de omgeving van de Noordersluis, hij is vaak met zijn busje over de sluis gereden. 'De sluis is van het Rijk, maar hij is ook van ons allemaal!' Op de vraag 'hoe groot is de Noordersluis?' antwoordt hij dat de sluis betekenis heeft voor heel Europa, dus hij is groot. Bovendien hebben veel mensen een mening en gevoel bij de sluis. In zijn presentatie gaat hij in op de vraag hoe je de bevolking betrekt bij iets dat van ons allemaal is. Hij geeft de definitie van co-creatie: 'Co-creatie is een samenwerking waar alle deelnemers invloed hebben op het proces en resultaat van dit proces.' Maar wie zijn alle deelnemers nou eigenlijk, zijn dit de mensen die aanwezig zijn of de mensen die ook daadwerkelijk een bijdrage leveren? Wat is invloed hebben? Heb je invloed als je je mening deelt of heb je invloed als je ook echt verandering teweegbrengt?. Hij stelt dat waardes steeds belangrijker worden. Marc: 'Hoe raak je aangesloten bij de zachtere waardes die in de bevolking zitten?' Zijn advies: 'Neem de tijd om de opgave te bepalen en niet in de oplossing te denken!' 'Vandaag is een kleine stap in de planningsgeschiedenis, maar wel een belangrijke, die van experimenteren'. Marc Hanou sluit af met de woorden: 'Je kunt het nooit helemaal goed doen, maar wel écht helemaal fout. Leer van je fouten!'

DE PRESENTATIES VAN DE VIJF TEAMS

Vijf teams presenteren hun idee. Na elke presentatie volgt een vragenronde waarin aanwezigen hun reactie kunnen geven op het perspectief. Bekijk hier de video's van hun presentatie:

1. Slimmer, Sneller en schoner door de vernieuwde Noordersluis
2. Canal Cleaners
3. Het WaTERlab

4. BE-spaarsluis
5. De Noordersluis beweegt

Nynke Sijsma, de nieuwe directeur van De Bouwcampus, stelt zich tussen de presentaties voor en geeft aan dat De Bouwcampus een belangrijke schakel is in het anders werken: 'Als je op een andere manier probeert na te denken over een vraagstuk vanuit verschillende hoeken, dan komen er altijd mooie, andere oplossingen.'

REFLECTIE BOB DEMOET

Bob Demoet spreekt zijn dank uit aan alle deelnemers voor hun enorme inzet. Hij vindt dat er vijf sterke ideeën op tafel liggen, dat er veel creativiteit is, de diversiteit is opgezocht en dat er overeenkomsten zijn, maar ook verschillen. Hij hoopte op invalshoeken vanuit logistiek, maritiem, recreatie en energie en dat is ook gebeurd! Bob schetst het vervolg. Eind 2019 worden de ideeën aangeboden aan het Ministerie van I&W, met een advies over het vervolgtraject. De komende maanden worden er nog onderzoeken gedaan naar aspecten zoals financiering, duurzaamheid en een evaluatie over het proces. 'Maar is dit het dan...? Het digitale oogstmagazine is af, strik eromheen, we sturen het naar Den Haag en we zien het wel. Dat is dus niet de bedoeling! We weten nog niet precies hoe we nu verder gaan, maar wat ik wel weet is dat deze voorstellen te mooi zijn om te laten liggen.'

Vanuit de zaal komen er vragen waarom het vervolg niet duidelijk is. Bob legt uit dat deze aanpak nieuw is voor Rijkswaterstaat. 'We zitten niet in de meer klassieke rol dat we precies weten wat moet gebeuren, voor het vervolg moeten we op zoek naar gezamenlijk opdrachtgeverschap en financiering. Er wordt absoluut een stap gezet, alleen is het nog niet bekend wat deze stap precies gaat zijn'. Bob nodigt alle deelnemers uit om hierover mee te denken, initiatief te nemen en ons te bevragen over het vervolg. 'Het proces is echt een succes geweest, daar gaan we geen geheim van maken. Jullie hebben ons rijker gemaakt, maar ook elkaar!'

Er wordt met de deelnemers afgesproken een terugkombijeenkomst te organiseren over ongeveer 100 dagen. De deelnemers worden hier nader over geïnformeerd.

AFSLUITING DOOR MAARTEN VAN DER VLIST

Maarten van der Vlist, procescoach van De Bouwcampus sluit de bijeenkomst af. Hij herhaalt de woorden van Marc Hanou dat co-creatie niet over oplossingen gaat, maar over waarde. 'Deze opgave gaat over een sluis die over is. Hoe bizar is het dat we een sluis hebben liggen, maar waar straks niks meer mee wordt gedaan? De Bouwcampus is vooral bedoeld voor dit soort gekke dingen. Wat wil je met de Noordersluis en wat zou er dan moeten gebeuren? , een plek waar je samen ergens over na kan denken.'

BUNDELING VAN DE IDEEËN

De vijf teams hebben hun ideeën uitgewerkt. Deze perspectieven zijn verwerkt in een oogstmagazine in de vorm van een website. Via toekomstnoordersluis.nl vind je alle informatie over dit co-creatietraject. Naast achtergrondinformatie heeft elk team een eigen pagina met het ontstaan van het idee en kun je ook de eindpresentatie terugvinden.